

РЕШЕНИЕ

№ 615

гр. Бургас, 27.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, LX ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ФИЛИП СТ. РАДИНОВ

при участието на секретаря ИРИНА Т. МАНОЛОВА
като разгледа докладваното от ФИЛИП СТ. РАДИНОВ Гражданско дело № 20232120107372 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на Глава тринадесета от ГПК.

Образувано е по предявени от община Камено срещу „М-Бус“ ООД искове за осъждане на ответника да заплати на ищеца, следните суми: **сумата от 12829 лева**, представляваща заплатена на 08.11.2023 г. без правно основание сума, **ведно със законна лихва** от депозиране на исковата молба в съда – 04.12.2023 г. до окончателното изплащане на задължението и **сумата от 617,16 лева**, представляваща обезщетение за забава върху главницата за периода от 27.07.2023 г. до 03.12.2023 г., основание чл. 55 ал. 1 предл. 1 и чл. 86 ал. 1 от ЗЗД.

Твърди се, че между страните е сключен договор за възлагане на обществен превоз на пътници от 20.10.2016 г., по силата на който ищецът, в качеството на възложител, се е задължил да субсидира ответника, в качеството му на изпълнител, на обслужваните от него и подлежащи на субсидиране автобусни линии. Поддържа се, че за извършените превози за втория период на 2022 г., на 08.11.2023 г. ищецът е превел в полза на ответника сумата от 37600 лева, от които 12829 лева са преведени без основание. Изложеното се аргументира с твърденията, че съобразно приложимата нормативна уредба, размерът на субсидиите не може да превишава размера нетния финансов ефект, който в случая е бил 24771 лева. Изтъква се и че разликата над посочения нетен финансов ефект не представлява печалба за ответника, както погрешно е посочено от същия в подадената от него коригираната справка, тъй като в сключения между страните договор за превоз, същите не са уговаряли осигуряването на печалба. Сочи се, че за процесната сума на ответника на 26.07.2023 г. е връчена покана за доброволно изпълнение, но същият е отказал да възстанови сумата, поради което считано от тази дата ответникът е изпаднал в забава и дължи мораторна лихва от деня следващ забавата.

Направено е искане за уважаване на предявените искове.

Претендира се присъждането на съдебно - деловодни разноски, за което е представен списък с разноски по чл. 80 от ГПК.

В законоустановения срок по чл. 131 ал. 1 от ГПК ответникът е подал отговори на исковата молба, в който е застъпено становище за неоснователност на предявените искове. Твърди се, че Регламент (ЕО) № 1370 на ЕП и Съвета от 23.10.2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета предвижда при изчисляване на нетния финансов ефект задължително да се предвиди разумна печалба и предвид обстоятелството, че през 2022 г. за ответника е налице финансова загуба, то същият счита, че процесната субсидия е основателно заплатена.

Направено е искане за отхвърляне на предявените искове.

Претендира се присъждането на съдебно - деловодни разноски, за което е представен списък с разноски по чл. 80 от ГПК.

В съдебното заседание, чрез процесуалния си представител, ищецът поддържа предявените искове.

В съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, ответникът поддържа подадения отговор на исковата молба.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните, съдът приема за установено следното **от фактическа страна**:

По делото не е спорно, че между страните е сключен договор за възлагане на обществен превоз на пътници с автобусен транспорт от 20.1.2016 г., по силата на който ответника е приел да изпълнява обществен превоз на пътници с автобусен транспорт по маршрути определени в Приложение № 1 към договора, а ищецът се е задължил да заплаща на ответника полагащите му се субсидии за обслужваните от него и подлежащи на субсидиране автобусни линии, по реда и условията на Наредба за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, при съобразяване с Регламент (ЕО) № 1370/2007 на ЕП и Съвета от 23.10.2007 г. и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1191/69 г. и (ЕИО) № 1107/70 г. на Съвета /л. 10/.

Като писмени доказателства по делото са представени маршрутни разписания /л. 12 – л. 16/, доклад за извършена финансова инспекция от 2023 г. /л. 17/, справки за финансови резултати от пътнически превози за 2022 г. и 2023 г. /л. 39 – л. 43/.

Представен по делото е писмо от А“ДФИ“, с което на ищеца са дадени указания да предприеме действия, включително по съдебен ред за възстановяване на недължимо изплатената на „М-бус“ ООД сума от 12829 лева /л. 35/.

Въз основа на писмото от А“ДФИ“ ищецът е изпратил до ответника писмена покана за възстановяване на сумата от 12829 лева /л. 36/, връчена на ответника на 26.07.2023 г., видно от приложеното по делото известие за доставяне /л. 37/.

Представени са по делото платежно нареждане за превод от ищеца на ответника на сумата от 37600 лева, с основание „ПМС 216/29.07.2022 г.“ и платежно нареждане от 15.05.2023 г. за превод от ищеца на Министерство на финансите на сумата от 12829 лева с основание „Възстановяване на сума във връзка с проверка на А“ДФИ“, з-д ФК-10-283/30.03.2023 г. ПМС216/2022 г. /л. 44, съответно л. 45/.

От заключението на вещото лице по възложената съдебно – счетоводна експертиза се

установява, че за процесния период нетния финансов ефект с включена разумна печалба възлиза на 53959 лева към 31.08.2022 г. и 37306 лева към 31.12.2022 г., а без включена разумна печалба възлиза на 44087 лева към 31.08.2022 г. и 24771 лева към 31.12.2022 г., като преведената от ищеца на ответника сума е в размер от 37600 лева /л. 69/.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и съобразявайки становището на страните, съдът достига до следните **правни изводи**:

Предявени са искове чл. 55 ал. 1 предл. 1 от ЗЗД и чл. 86 ал. 1 от ЗЗД. За успешното провеждане на предявените искове ищецът следва да установи в условията на пълно и главно доказване, че е предал на ответника сума в твърдените размери, поставянето на ответника в забава и размера на обезщетението за забава. В тежест на ответника е да докаже точно изпълнение на задълженията си да върне процесната сума или наличието на основание за получаването ѝ.

Не е спорно, а и от представеното по делото платежно нареждане се установи превод от ищеца към ответника за сумата от 37600 лева, с основание „ПМС 216/29.07.2022 г.“ С оглед установеността на превода в твърдените в исковата молба размери, в тежест на ответника е да докаже наличието на основание за получаването на сумата, съобразно твърденията си в отговора на исковата молба.

Страните по делото не спорят, че ответникът е изпълнил задълженията си по сключения между тях договор за възлагане на обществен превоз на пътници от 20.10.2016 г., а именно осъществил е уговорения в договора брой превози, в определените дни, по определените между страните автобусни, за което е получил сумата от 24771 лева, до който размер ищецът не оспорва, че е дължим на ответника.

Спорен между страните е въпросът дали Регламент (ЕО) № 1370/2007 от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1191/69 г. и (ЕИО) № 1107/70 г. на Съвета (Регламентът) задължава страните по договор за обществен превоз да уговорят разумна печалба.

По така поставения въпрос, съдът приема следното: Регламентът е създаден с цел да се предотврати завишено компенсиране/субсидиране на отделни субекти в държавите-членки на ЕС, като по този начин се стигне до нарушаване на конкуренцията от приоритетно компенсирани дружества, създали господстващо положение на пазара. Извън обсега му остават индивидуалните договорни отношения между държавните/местните органи и превозвача, в т. ч. и тези относно уговарянето на разумна печалба, които отношения са оставени за регламентация от националното законодателство на държавите-членки /наричано в Регламента „обща правила“/.

Разпоредбата на чл. 5 от Регламента забранява изплатената компенсация да надвиши сумата необходима за покриване на нетния финансов резултат, а според т. 2 от Приложение, Правила, приложими за компенсациите в случаите по член 6, параграф 1 към Регламента размерът на нетния финансов ефект се изчислява по следната формула - разходите за извършване на обществената услуга, минус положителни финансови резултати и приходите, плюс разумна печалба. Тази формула е възпроизведена в общите правила приети от РБ*** - в чл. 55 ал. 2 от Наредба за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите (Наредбата). Според чл. 55 ал. 6 от Наредбата обаче, разумната печалба по ал. 2 се определя в размер до 5 на сто от общия размер на преките и съответната част от непреките разходи за дейността по предоставяне на субсидирани пътнически превозни услуги, когато такава е предвидена в договорите с превозвачите.

В контекста на гореизложеното, РБ** е въвела общи правила /национална правна уредба/ – Наредбата, които уреждат индивидуалните договорни отношения на държавните/местните органи и превозвачите, като предвижда, че разумна печалба се дължи на превозвача, но само при условие, че такава е уговорена в договора за обществен превоз.

В случая, страните не са уговорили разумна печалба в сключения между тях договор за възлагане на обществен превоз на пътници с автобусен транспорт от 20.1.2016 г., поради което такава не се дължи на ответника и последният неправилно е я е включил в подадената до ищеца коригирана справка в Приложение № 2, ред 6. От неоспореното от страните заключение на вещото лице по възложената съдебно – счетоводна експертиза, което съдът кредитира като обективно, компетентно и обосновано, се установи, че реализираната загуба на ответника за 2022 г. е в размер от 24771 лева, а преведената от ищеца на ответника сума е в размер от 37600 лева. Следователно, за да се спази правилото компенсацията /субсидията/ да не надвишава нетния финансов ефект, сумата за разликата над 24771 лева следва да бъде възстановена на ищеца от превозвача – ответник по делото, като недължимо платена.

По изложените съображения предявеният иск е основателен и следва да бъде уважен, ведно със законна лихва от предявяване на иска, до окончателното изплащане на задължението.

С оглед основателността на претенцията за главното вземане, основателна се явява и акцесорната претенция за мораторна лихва. Задължението за неоснователно обогатяване възниква като безсрочно, поради което длъжникът – в случая ответника по делото, изпада в забава от поканата за изпълнението му – чл. 84 ал. 2 от ЗЗД. По делото не се спори, а и от представеното по делото известие за доставяне се установява, че поканата е връчена на ответника на 26.07.2023 г., поради което същият е изпаднал в забава от този момент и дължи мораторна лихва от деня следващ тази дата, до деня предхождащ предявяването на иска – 03.12.2023 г. Размерът на мораторната лихва изчислен с www.calculator.bg възлиза на 607,81 лева, до който размер искът за мораторна лихва е основателен и следва да бъде уважен, а за разликата до предявения размер – следва да бъде отхвърлен.

С оглед гореизложеното, неоснователно е възражението на ответника, че Регламентът задължава страните по договор за обществен превоз, субсидиран от държавната власт да уговорят в същия разумна печалба. Съображения за това са следните: От една страна, е изтъкнатото по-горе, че извън обсега на Регламента остават индивидуалните договорни отношения между държавните/местните органи и превозвача, в т. ч. и тези относно уговарянето на разумна печалба, които отношения са оставени за регламентация от националното законодателство на държавите-членки /наричано в Регламента „обща правила“. От друга страна, Регламентът не съдържа нито една разпоредба, от която може да бъде направен обоснован извод, че уговарянето на разумната печалба е абсолютно задължителен елемент от съдържанието на договори за обществен превоз, субсидиран от държавата, респ., че е част от неговото съществено съдържание. При тълкуването на всички разпоредби на Регламента, в които е засегнато понятието разумна печалба – това са (34) от преамбюла, т. 2, т. 5 и т. 6 от Приложение, Правила, приложими за компенсациите в случаите по член 6, параграф 1 към Регламента и чл. 4, правно задължение за уговаряне на разумна печалба не може да бъде извлечено. Целта на тези разпоредби е да регламентират, че ако разумна печалба между страните е уговорена, тя не може да не бъде взета предвид при формиране на нетния финансов ефект, урежда се начина на осчетоводяването □ и прочее, но нито една разпоредба не предвижда задължително включване в договорите за обществен превоз на такава печалба. Така например от предвидената в Регламента формула за изчисляване на нетния финансов ефект е заложено вземането предвид на разумната печалба. Това обаче не означава, че разумна печалба задължително следва да бъде уговорена между страните по договор за обществен превоз, а само, че ако такава е уговорена следва да бъде взета предвид при формиране на размера на нетния финансов ефект. Фактически възможно е да отсъства и друг компонент от формулата. Чисто хипотетично възможно е да отсъстват приходите, ако превозвачът е изпълнявал маршрутите, но не е имало пътници, които да закупят билет или ако е уговорено приходите да постъпват при възложителя. И в

този случай, нетния финансов резултат ще се изчисли съобразно формулата, но без този компонент от нея. Всичко гореизложено и анализът на разпоредбите в Регламента не дават основание да се направи обоснован извод, че Правото на ЕС не допуска национална правна уредба, която да предвижда сключването на договор за обществен превоз, без в него да е уговорена разумна печалба, както косвено се изтъква от ответника в отговора на исковата молба.

С оглед изхода на спора, своевременно отправеното искане и представените доказателства, на основание чл. 78 ал. 1 от ГПК, на ищеца следва да бъдат присъдени направените по делото съдебно - деловодни разноски. По делото са представени доказателства за заплатена държавна такса в размер от 538,79 лева и заплатено адвокатско възнаграждение в размер от 2500 лева. Съразмерно на уважената част от исковете, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 3036,70 лева, от които сумата от 538,40 лева за държавна такса и сумата от 2498,30 лева.

На основание чл. 78 ал. 3 от ГПК, в полза на ответника следва да бъдат присъдени разноски съобразно отхвърлената част от исковете. Така ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника сумата от 0,10 лева за депозит за вещо лице.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „М-Бус“ ООД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. Б**, ул. ** **да заплати** на община Камено, булстат ***** с адрес гр. К**, ул. ** следните суми: **сумата от 12829 лева** /дванадесет хиляди осемстотин двадесет и девет лева, представляваща заплатена на 08.11.2023 г. без правно основание сума, **ведно със законна лихва** от депозиране на исковата молба в съда – 04.12.2023 г. до окончателното изплащане на задължението и **сумата от 607,81 лева** /шестстотин и седем лева и осемдесет и една стотинки/, представляваща обезщетение за забава върху главницата за периода от 27.07.2023 г. до 03.12.2023 г., **КАТО ОТХВЪРЛЯ** иска за мораторна лихва за разликата над уважения размер от 607,81 лева до предявения размер от 617,16 лева, **основание чл. 55 ал. 1 предл. 1 и чл. 86 ал. 1 от ЗЗД.**

ОСЪЖДА „М-Бус“ ООД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. Б**, ул. ** **да заплати** на община Камено, булстат **** с адрес гр. К**, ул. **, **2498,30 лева** /две хиляди четиристотин деветдесет и осем лева и тридесет стотинки/, представляваща направените по делото съдебно - деловодни разноски за заплатена държавна такса, **на основание чл. 78 ал. 1 от ГПК.**

ОСЪЖДА община Камено, булстат **** с адрес гр. К**, ул. ** **да заплати** „М-Бус“ ООД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. Б**, ул. ** **сумата от 0,10 лева** /десет стотинки/, представляваща направените по делото съдебно - деловодни разноски, **на основание чл. 78 ал. 3 от ГПК.**

Решението подлежи на обжалване пред Бургаски окръжен съд в двуседмичен срок от съобщаването му.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____